

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de siyasi atmosferin kötüye gitmesi ve yanlış ekonomik politikalar ile baş gösteren ekonomik krizin önüne geçilmesi, başta siyasi kriz olmak üzere tüm sebeplere çözüm bulunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Yıldırım

HDP Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Hukukun taraflı olduğuna dair güçlü algı, üst üste seçimler yaşamış bir halk gerçekliği ile birlikte çatışmalı süreçten dolayı güven ortamının ortadan kalktığı inancı birçok konuda negatif etkiye sahip olduğu gibi ekonomiyi de oldukça olumsuz etkilemektedir.

Avrupa Parlamentosu’nun Türkiye’deki siyasi atmosferden dolayı takındığı olumsuz tavır ve sonrasında bazı ülkelerin Türkiye’ye özellikle askeri teçhizat ve malzeme ihracatının önlenmesi kararı ile yerli firmalar oldukça zor durumda kalmıştır. Askeri malzemelerin nasıl kullanıldığı oldukça tartışmalı bir konu olsa da ülkedeki ekonomik krizi derinleştirecek bir etkiye sahip olduğu ortadadır.

15 Temmuz sonrası Aralık ayına kadar bir önceki yılın aynı dönemine göre yabancı sermaye %68 daha fazla ülkeyi terk etmiş durumdadır. 2016 başında, bankalar dışındaki özel şirketlerin döviz borçları ve alacakları arasındaki fark 190 milyar dolar karşılığı 570 milyar lirayken 2017 başı itibarıyla 213 milyar dolar karşılığı 770 milyar liradır. Kasım 2016'da açılan şirket sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre sadece %2 artarken, kapanan şirket sayısı neredeyse yarı yarıya artmış durumdadır. Bireysel kredi ve bireysel kredi kartı borcunu ödemiş gerçek kişilerden halen borcu devam eden kişi sayısı Kasım 2015'te 2,5 milyonken, bu rakam Kasım 2016'da yaklaşık 3 milyona çıkmıştır. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) verilerinden derlenmiş bilgilere göre 2016'nın tamamında 101 bin 614 esnaf kapısına kilit vurdu. 2015'te kapanan esnaf sayısı 97 bin 715 civarındaydı. Kapısına kilit vuran işyeri sayısı özellikle yılın son çeyreğinde dramatik artış gösterdi. Son çeyrekte her ay yaklaşık 10 bin esnaf dükkân kapattı. Yapılan bir araştırmaya göre en fazla dolar milyoneri göçü (ülke değiştiren) veren 5 ülkeden biri Türkiye'dir.

TÜİK Verilerine Göre; Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 590 bin kişi artarak 3 milyon 715 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 1,6 puanlık artış ile %12,1 seviyesinde gerçekleşti. Beklenti %12'ydi. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1,9 puanlık artış ile %14,3 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta işsizlik oranı 3,5 puanlık artış ile %22,6 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 1,6 puanlık artış ile %12,3 olarak gerçekleşti. DİSK-AR verilerine göre ise işsiz sayısı 6 milyonu aşmış vaziyettedir.

Dövizin yükselişi ve Türk Lirasının değer kaybı, finans sektörünün yanı sıra tarım üreticilerini de oldukça olumsuz etkilemiştir. Mazot, gübre, yem, ilaç gibi çiftçi üretiminin vazgeçilmezi olan ithal ürünler, dövizdeki yükselişten nasibini almıştır. Bu ürünlerdeki artışlar çiftçiler için büyük bir maliyet demek olmakla beraber tüm ekonomiyi olumsuz etkileyen durumların ortaya çıkması da demektir.

Bu bağlamda, siyasi krizin aşılması yoluyla çalan ekonomik kriz çanlarına çözüm bulunması Türkiye halklarının TBMM'ye vermiş olduğu sorumluluğun kaçınılmaz gerekliliğidir. Dolayısıyla Türkiye'de siyasi kriz ortamının derinleşmesi ile birlikte baş gösteren ekonomik krizin önüne geçilmesi, başta siyasi kriz olmak üzere tüm sebeplere çözüm bulunması ve yol haritasının belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.